

Oktatótérképek, a titkosság gyermekei

Hegedüs Ábel

**HM Hadtörténeti Intézet és Múzeum,
Térképtár**

hegedus.abel@mail.militaria.hu

MFTT (GKE), 2014. XI. 6.

- Költött helyek térképei
- Oktatótérképek
- Füsi Lajos (oktató 2x)

Költött helyek térképei

- Játékok:
 - Lego
 - Táblás játék
 - Mesék
 - Jelkulcsok
 - Címer
 - Stb
-
- Régen: az ismeretlen területek kitöltése

Oktatásban:

- Horváth Gergely (Radó könyv)
- Térképtanszék (TeGeTa)
- stb.

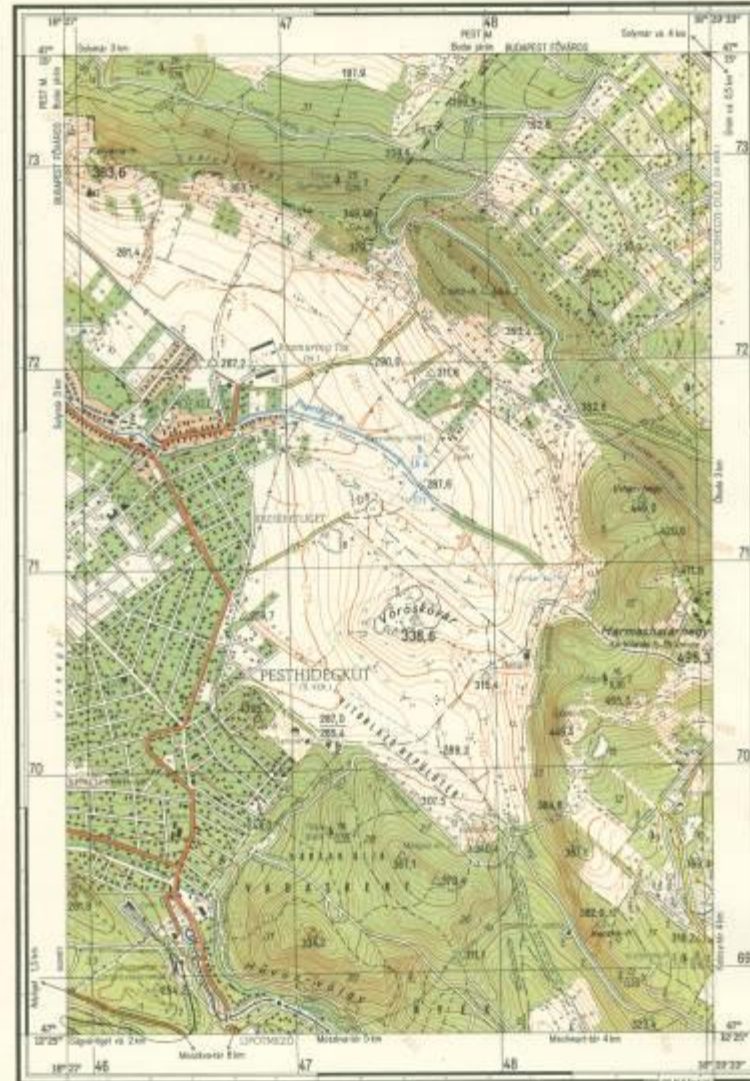
PESTHIDEGKÚT

B X V c 1187

GYÁRDOLÓTERKÉP!
(RESZLET)

MAGYAR NÉPKÖZTÁRSASÁG: Pest megye

1 kádré 1963

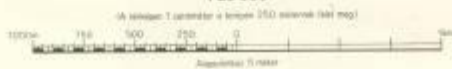

HADTŰZÉNETI TÉRLEPTÁJ
Szacsményműve szám: 77714

Jacsó Á. OS 1960. nap

1:25 000

Árnyéktérkép ill. fénykép
léptételű művelet 1967

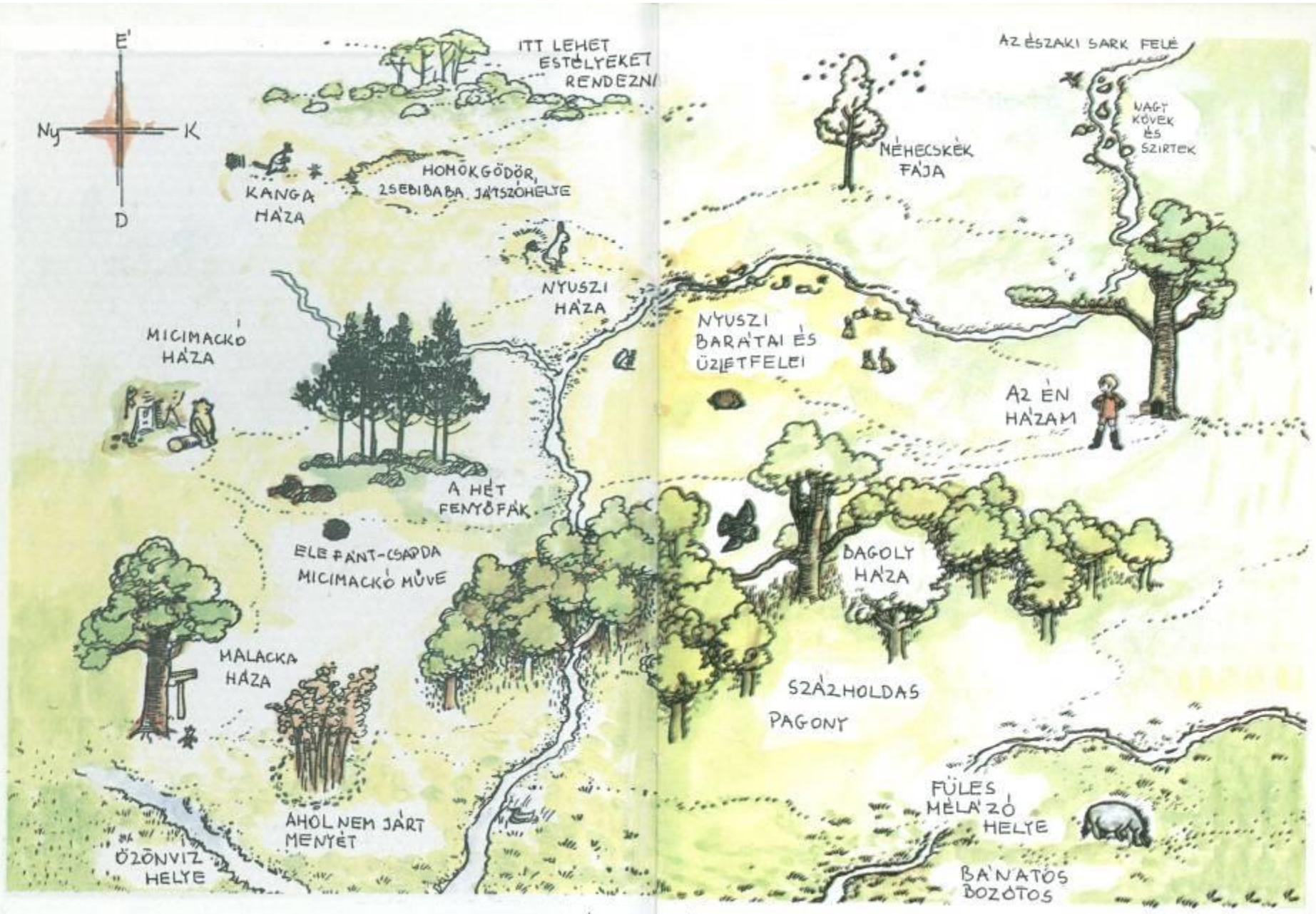

Léptékmérés a helyszíni megfigyelésből

Helyszíni mérés a csatlósított
1:25 000 méretű rajzzal
Művelet száma: 77714
1:25 000 méretű rajz
Ez a művelet 1967. 11. 15-én készült

Tervező: Hosszú Péter
Kartográfusok és árnyéktérkép-
művelet: Magyar Népköztársaság
Művelődésügyi Minisztérium

RAJZOLTAM ÉN

ÉS SHEPARD BA'CSI SEGITETT

©2003 The LEGO Group.

www.LEGO.com/orient

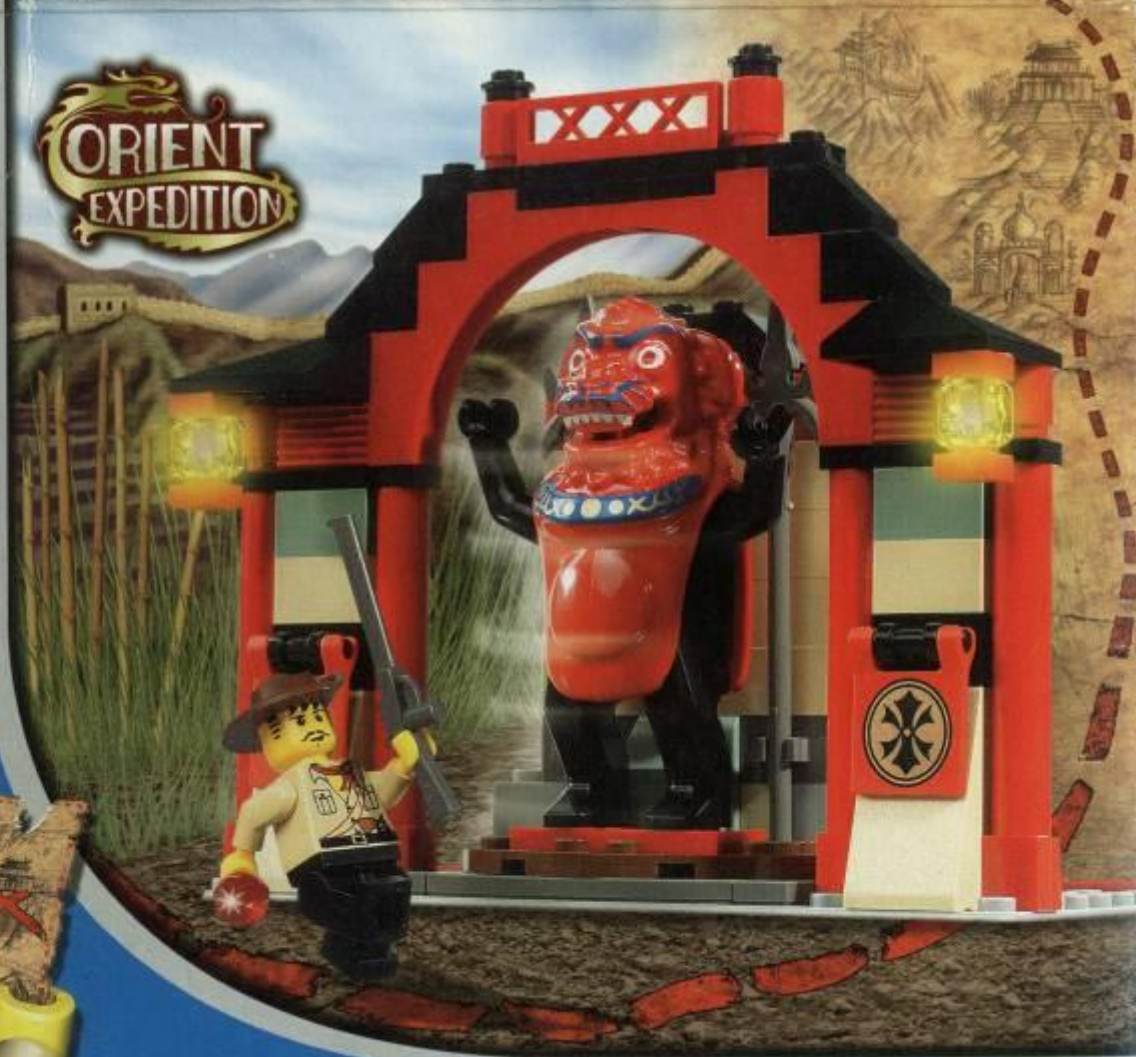
LEGO

7413

LEGO

6+

7413

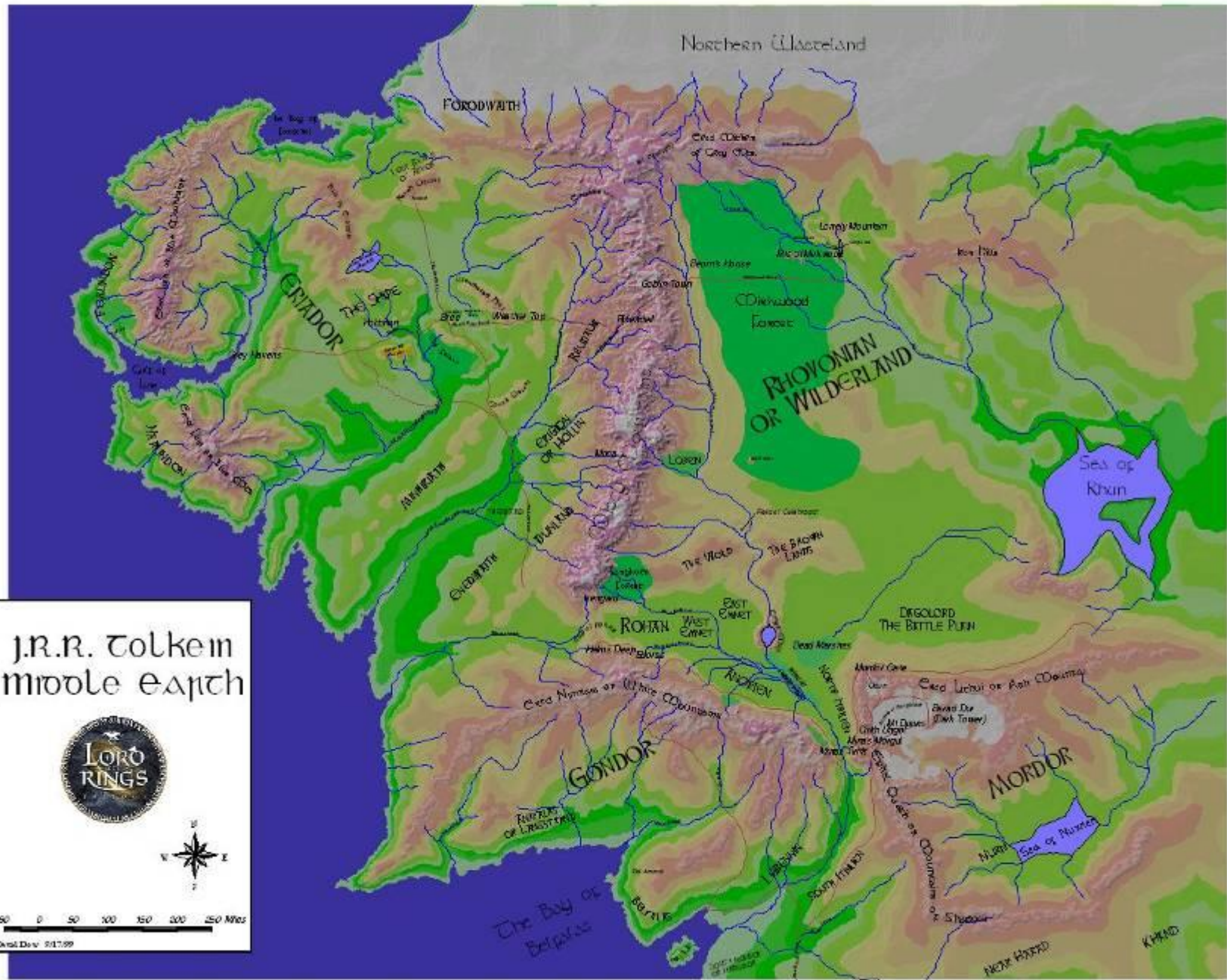
1 60201 7413 0000000000000

J.R.R. Tolkien
Middle Earth

0 50 100 150 200 250 Miles

David Day ©1989

Karen Wynn Fonstad

Középfölde Atlasza

Hiteles földrajzi útmutató
J.R.R. Tolkien mitológiájához,
A Gyűrűk Ura, A hobbit és A szilmarilok
című művek világához

Cleare

2002.02.14.

Nyerges Tibor:

Képzelt területek térképei, a fantasy térképek

Térképtörténeti szemináriumi dolgozata alapján-
Előadó: Török Zsolt docens-Térképtudományi Tanszék, 2000

Webre átdolgozta: Török Zsolt, 2002

További Gyűrűk Ura térképek...

A képzelet hatalma

- [A földi Paradicsom](#)
- [Utópia](#)
- [Pegazus](#)
- [Európa-királynő](#)

A Fantasy térképek: A Gyűrűk Ura Irodalom

[Vissza a Magyar Térképtörténethez](#)

Előszó

Képzelt területek térképei? Mit is jelent ez igazán?

Az emberek számára a térkép egy tájról, területről készült síkrajzot jelent, ahova bármikor elmehet, szétnézhet. Ám lehet olyan térképeket készíteni, melyeknek világa nem létezik máshol, csak a fejekben. Egy kitaláció. Ám gyakran ez a kitaláció lehet olyan részletes és sokrétű, hogy az ember

losonczi
Szabó Imre

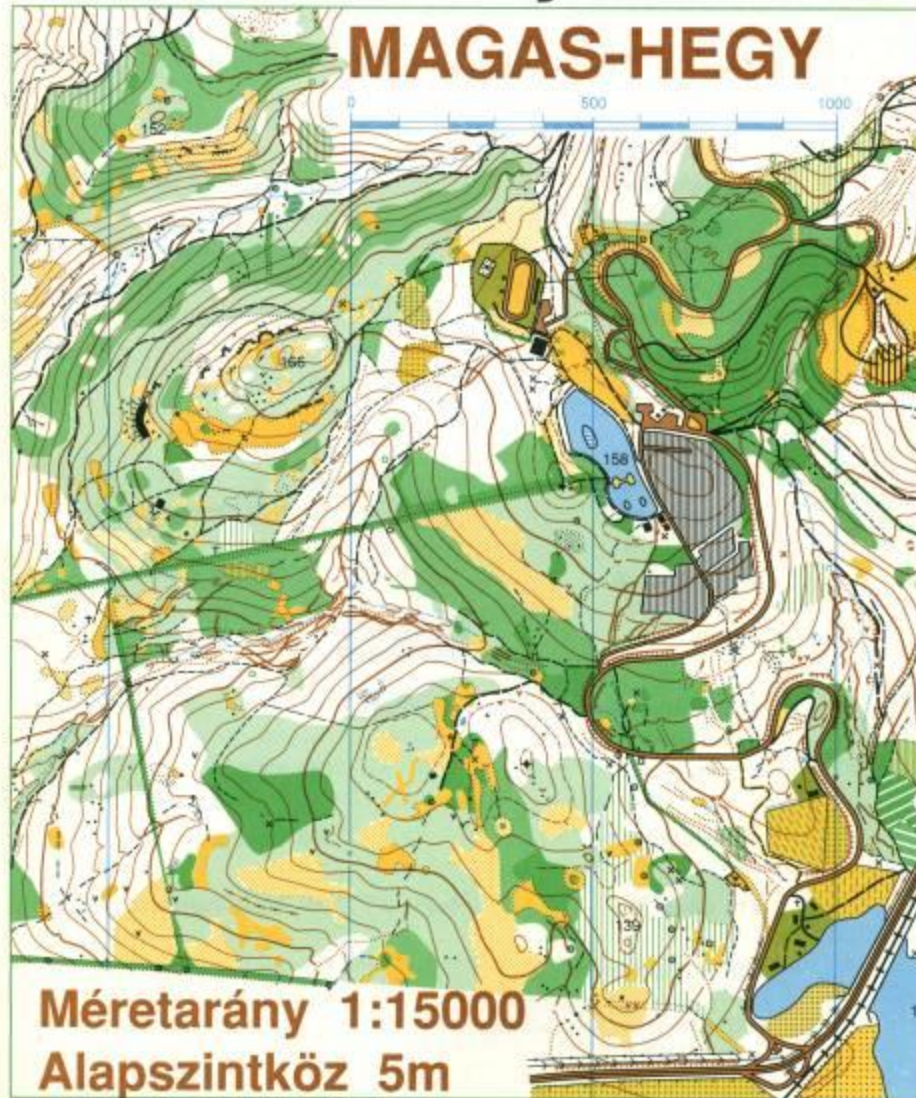

m. kir. honvéd főhadnagy, volt cs. és kir. terepész, nyug. zászlóalj segéd- és fegyvertervező, valóságos s. z. a.
kasz. vezérkari főnök és gindli parancsnok, a város és gyakorlatszabályzat tanára; kísérőszázad
parancsnok, sorozó- és ellenőrző tiszti, Ludovikai segédtanár-aspiráns, lövészet oktató; tiszti étkordei
vált ellenőr, az 5^{ik} század jobb keze, rajz- és tervekészítő, bárhondozó, kutató, úszómester, rebellis és
krakeller.

SENKINER SEMMIT SEMMIBE.

A tájfutó térképek nemzetközi jelkulcsa

Kiadja a Magyar Tájfutó Szövetség, 1996.

Sz-1157

Portativer Zeichenschlüssel

für die

Darstellung und Beschreibung der Terrainteile
und -gegenstände in militärischen Aufnahmen, in
der Spezialkarte, in der Generalkarte 1:200.000
und in der neuen Übersichtskarte.

M. kir. honvéd Ludovika Akadémia
KÖNYVTÁR

Preis 5 Kronen.

Wien 1905.

Verlag des k. u. k. Militärgeographischen Institutes.

B-105

B-403

E-55.

JELKULCS A TOPOGRAFIAI TÉRKÉPEK SZÁMÁRA

*

8 MELLÉKLETTEL

M. KIR. ÁLLAMI
TÉRKÉPÉSZET

MINDEN JOG FENNTARTVA

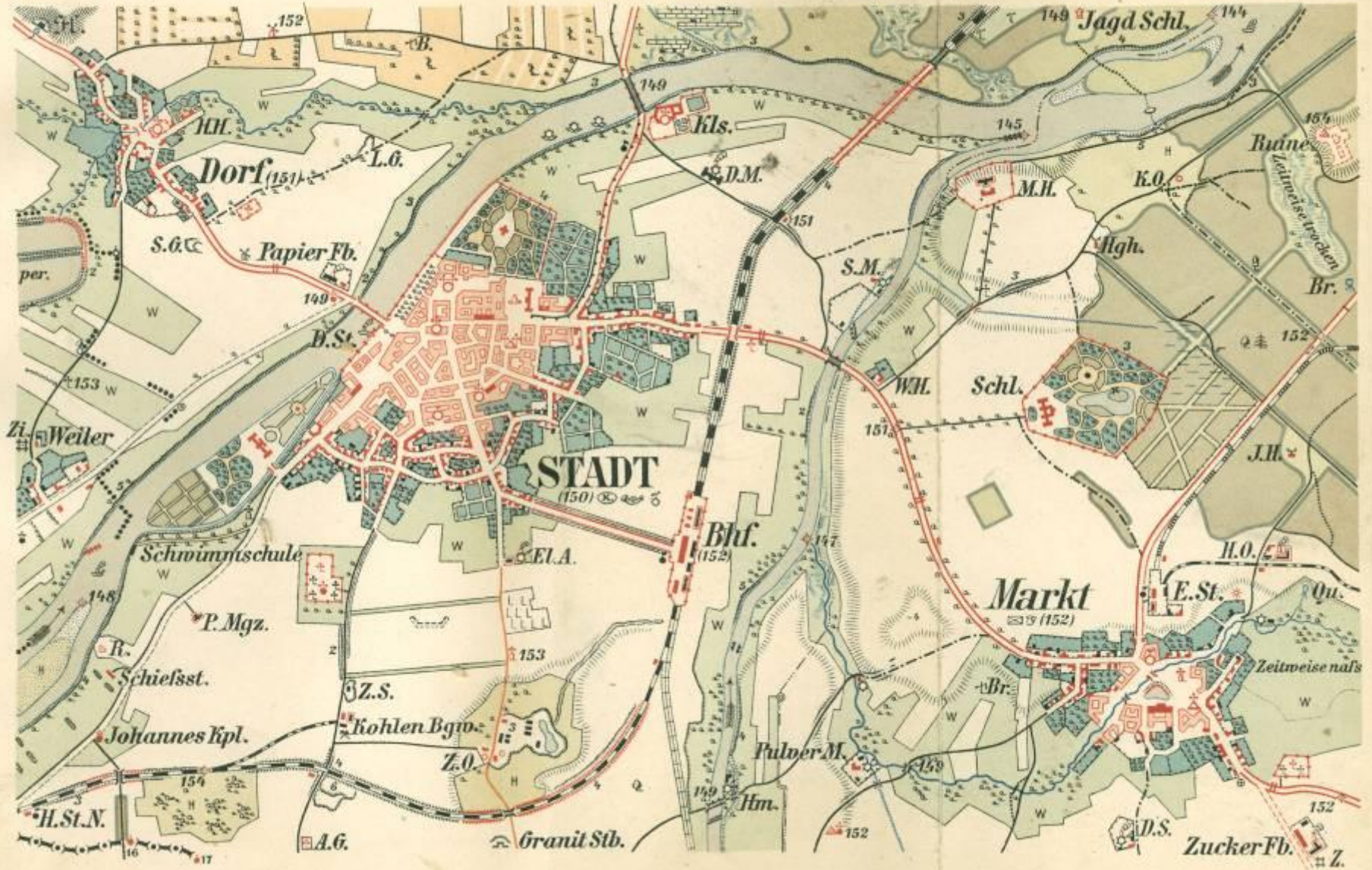
461

BUDAPEST

M. KIR. ÁLLAMI TÉRKÉPÉSZET
1930

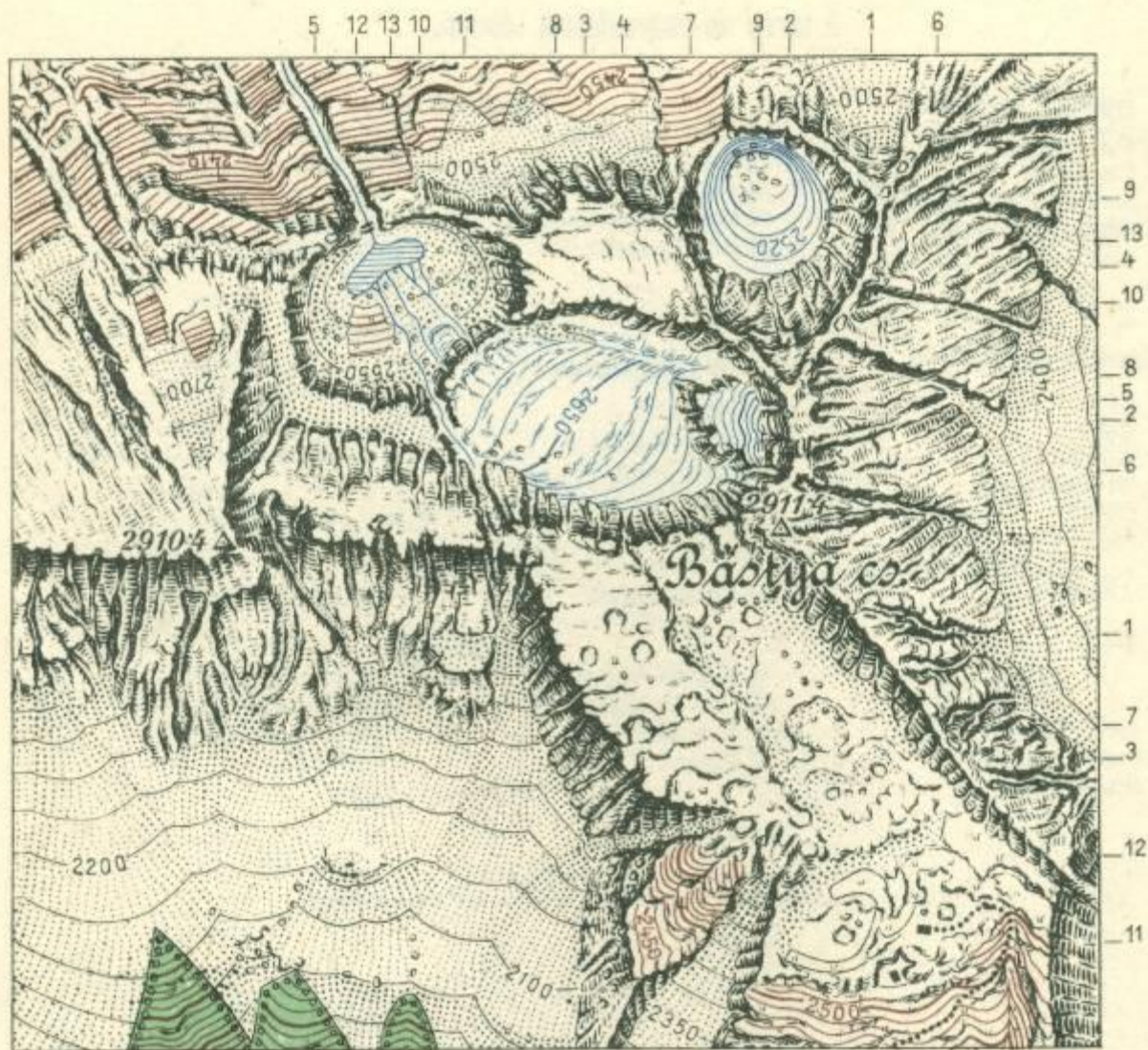
Beispiel für die Anwendung der konventionellen Zeichen und der Beschreibung

1:25.000

7. Szikla, omladék, csonthó és jégár.

1 : 25.000

1. Sziklagerinc (-él)

2. Sziklahát

EGYEZMÉNYES JELEK,
írásminták és rövidítések
az 1:25 000, 1:50 000 és 1:100 000
mértékarányú topográfiai térképek számára

1963. ÉVI JELKULCS
MAGYAR NÉPKÖZTÁRSASÁG HM. TÉRKÉPÉSZETI INTÉZET

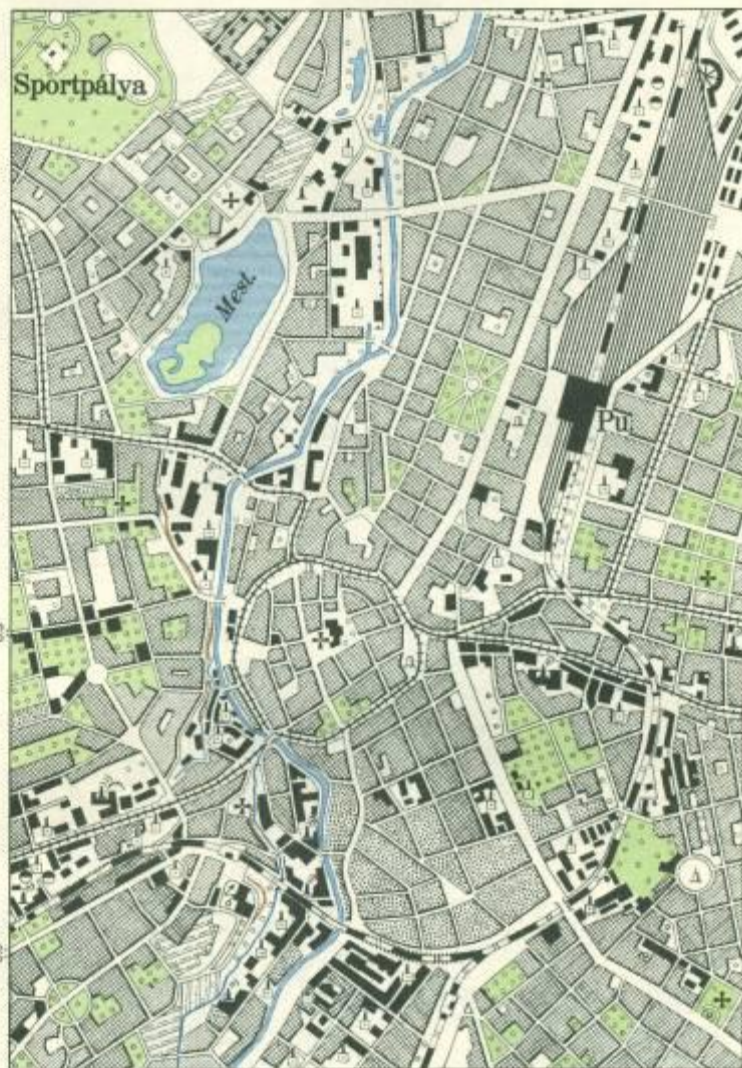
A domborzat egyes elemeinek ábrázolása

1. Gleccser (örök hó, jégkamra és jégrepedés) 2. Sziklák 3. Moréna 4. Kőfolyó
5. Kőlerakódások (feltöltött terület) 6. Sziklászakadék 7. Borda [42]

TELEPÜLÉSEK

Városok

1:25 000

Tömbök túlnyomórészt:

tűzálló (kő-, tégl-, vasbeton-
stb.) építményekbőlnem tűzálló (fa-, vertfalas,
vályog- stb. építményekből)

Ipari jelentőségű építmények és kiemelkedő építmények

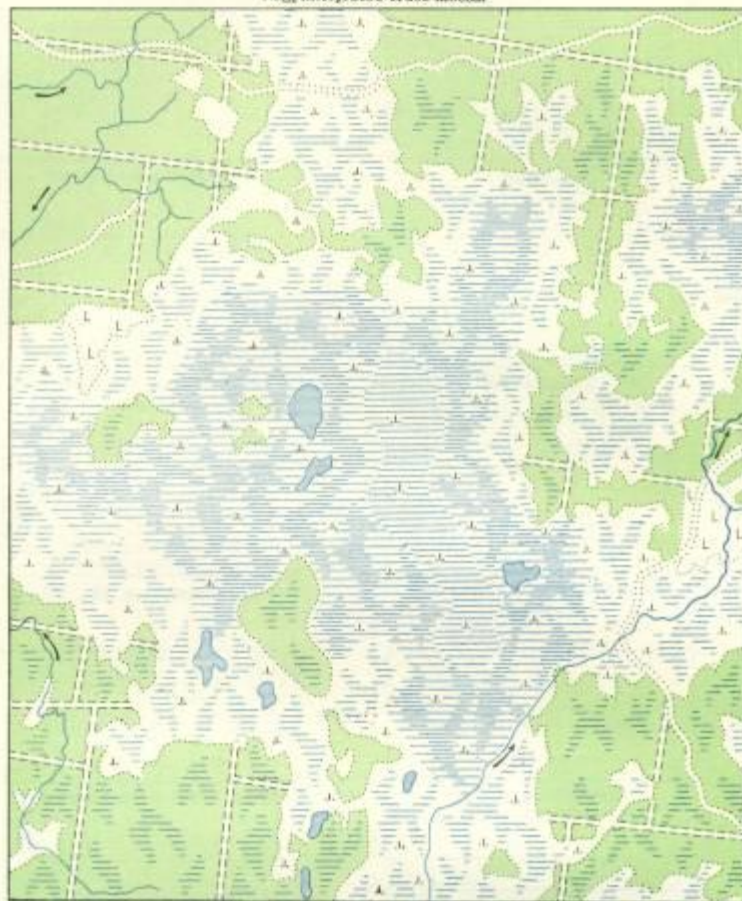
1b,c

1d

A méretek mm-ben vannak megadva

PÉLDÁK A MOCSÁR ÁBRÁZOLÁSÁRA

Nagykiterjedésű erdős mocsár

1:50 000

Mohás sávokkal borított mocsár ritka tölpe-erdővel

1:100 000

373

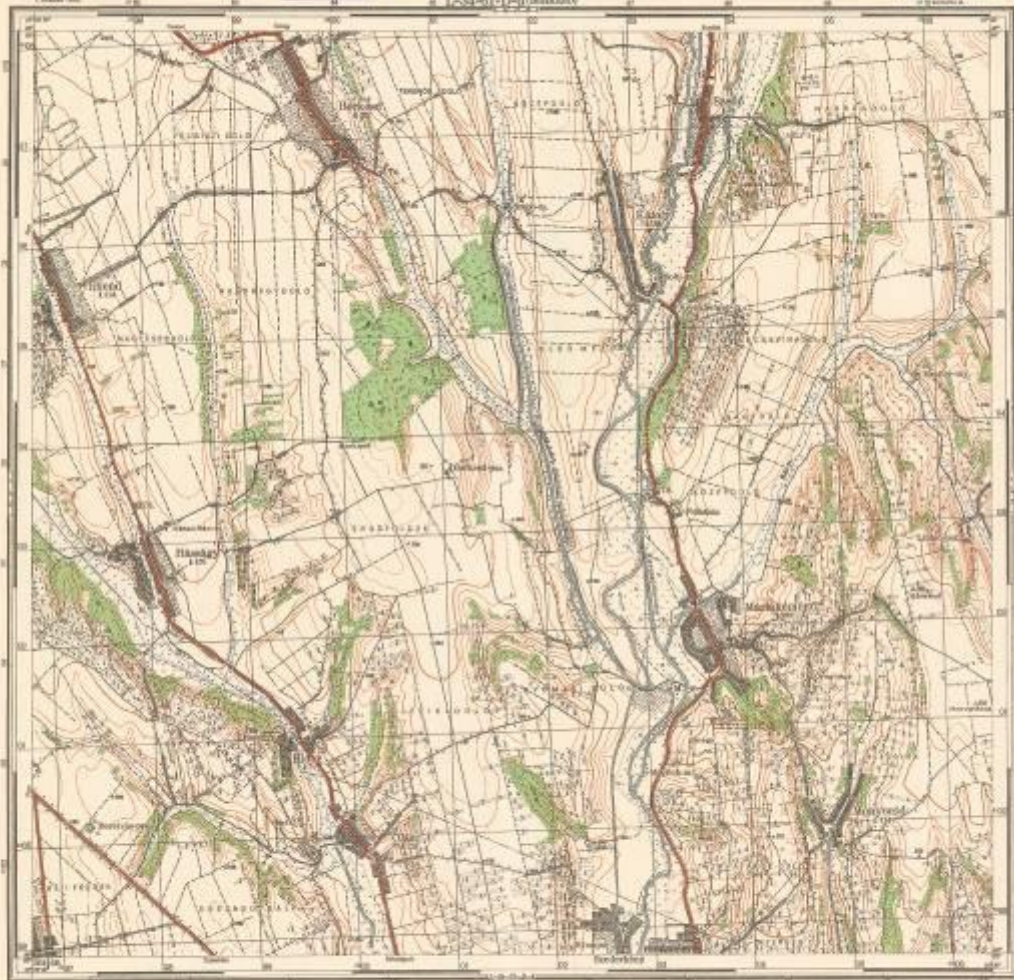
374

1:50 000
1:50 000

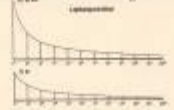
„KIVÉLT”
+ 20196. DE. 12.
30. példány készült

MAGYAR NEMHADERŐS VEZÉRKAR FŐNÖKSÉG
1-34-61-13-0 (1938. évi)

vezérlési tábla
68704
B XV A 40

Magyar Nemzeti Földrajzi Intézet
1938. évi kiadás
Készítette: Földrajzi Intézet

A méretarány 1:50 000.
A vízszintes távolságok mérésénél
figyelembe kell venni a földfelszín görbületét.

Magyar Nemzeti Földrajzi Intézet
1938. évi kiadás
Készítette: Földrajzi Intézet

OKTATÓTERKEP

10. ÉVI TÁRSASÁGI RENDKÉPES
Mégyszerűsített, Bolyai: 655 R. 20.
MAGYAR NEPRÁLLÁSOS VÍZKÁRI FÖNDSÉG
1-51-41-1-1-1

1:50,000
MAGYAR NEPRÁLLÁSOS VÍZKÁRI FÖNDSÉG

MAGYAR NEPRÁLLÁSOS VÍZKÁRI FÖNDSÉG
1-51-41-1-1-1

Magyarország Vízkezelési Vállalata
K1704
G 21 A 14

„NYÍLT”
a 27/1992. (XII. 15.)
HM rendelet alapján

1880. Helyesbítve: 1950.
1. kiadás 1951.

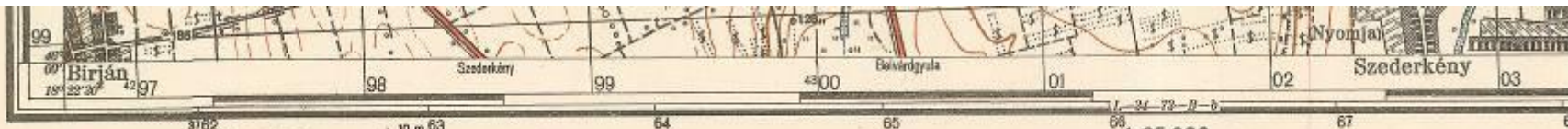
MAGYAR NÉPHADSEREG VEZÉRKARI FŐNÖKSÉG
L-34-61-D-d (BERKESD)

OKTATÓTÉRKÉP

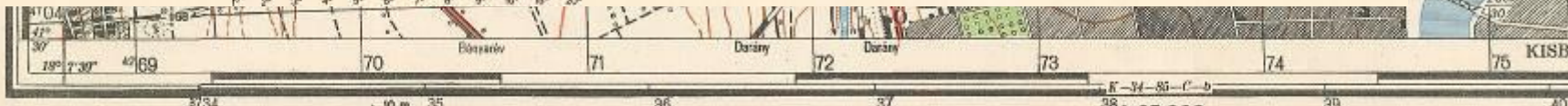
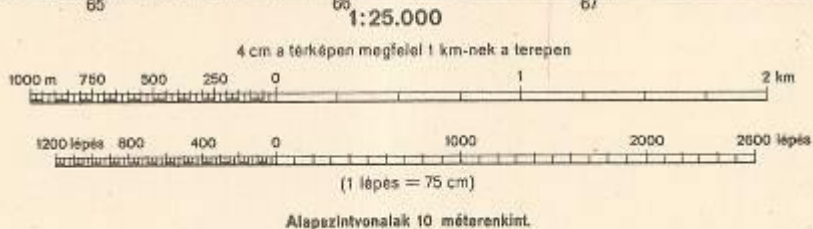
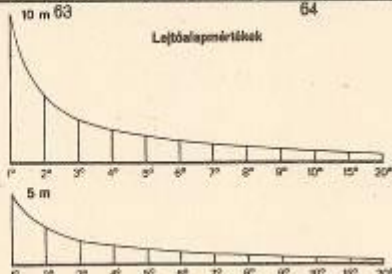
1895. Helyesbítve: 1950.
2. kiadás 1953.

M/1. LÖV.E. PARANGSNOKÁNAK MUNKATÉRKÉPE.
Megkezdve: 1953. 10. 06. Befejezve: 1953. 10. 20.

MAGYAR NÉPHADSEREG VEZÉRKARI FŐNÖKSÉG
K-34-85-A-d (BÁNYARÉV)

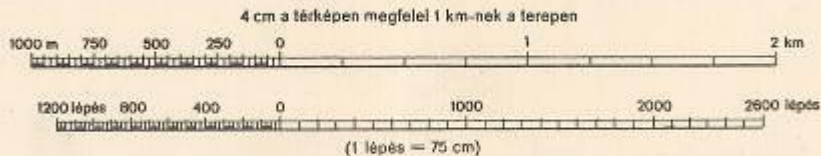
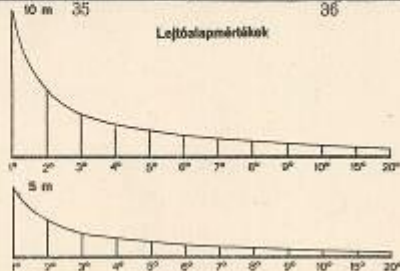

Helyesbítve: Murányi László fhdgy.
1950. VI. 13.—VIII. 4.
Alosztályvezető: Bene András őrgy.
Oszályvezető: Sántha Szilárd alez.

Helyesbítve: Berkes Pál fhdgy.
1950. VIII. 1.—IX. 1.
Alosztályvezető: Katona István őrgy.
Oszályvezető: Honti Gábor alez.

- A helységnevek alatti, közigazgatásra vonatkozó rövidítések.
- Mt. = megyei tanács
 - Mtv. = megyei tanács alá rendelt város
 - Jt. = járási tanács
 - Jtv. = járási tanács alá rendelt város
 - Ötk. = önálló tanácsú község
 - Ktk. = közös tanácsú község (helyben tanács nincs)
 - Kkt. = közös községi tanács

Majorszentiv fhdgy.

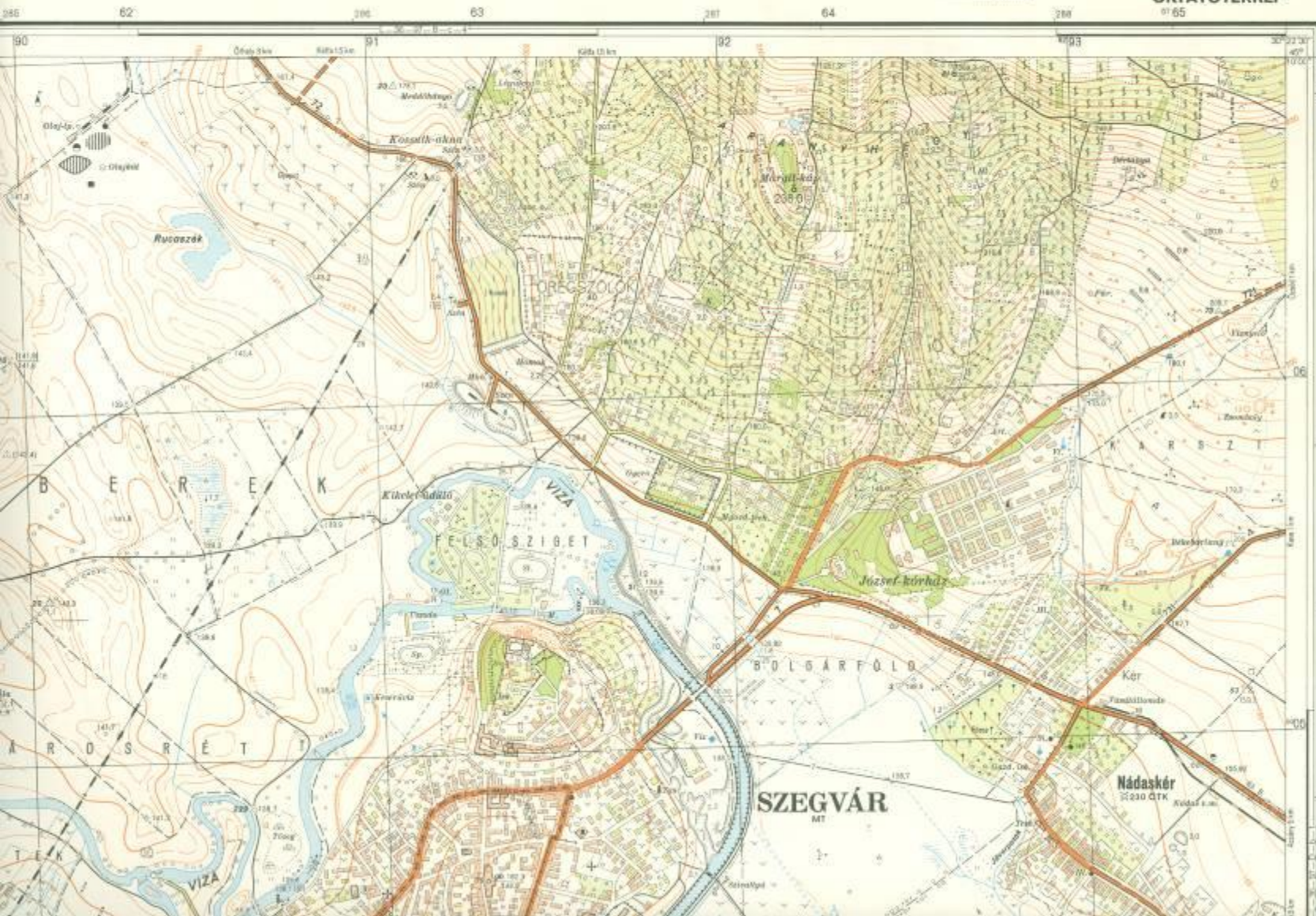
L-36-97-D-a-2
SZEGVÁR

HADTÖRTÉNETI TÉRKÉP
Számjelnyitó szám: 7708

B XV c 1185

2006. év 05. hó 10. nap

OKTATÓTÉRKÉP

Középgazdálkodási határok

ZARÁND MEGYE

1. Vasi járás
Káca
2. Szegvári járás
a) Hajós
b) Szegvár
c) Nádaskér

KRASZNA MEGYE

3. Csurgói járás
Bakony

Keretvonalak

Grafikus alaprajzok

Magassági alaprajz

1. 1:100000
2. 1:25000

A felvétel módosító

Alaprajzok

Megjegyzés

1. A sztereografikus koordinátákhoz való átváltás a keretvonalak kijelölését követően történt.
2. Vízszintes és magassági alaprajzok, optikai és vízszintes és magassági alarajzok.

04 91.157.2

B XV C 1186

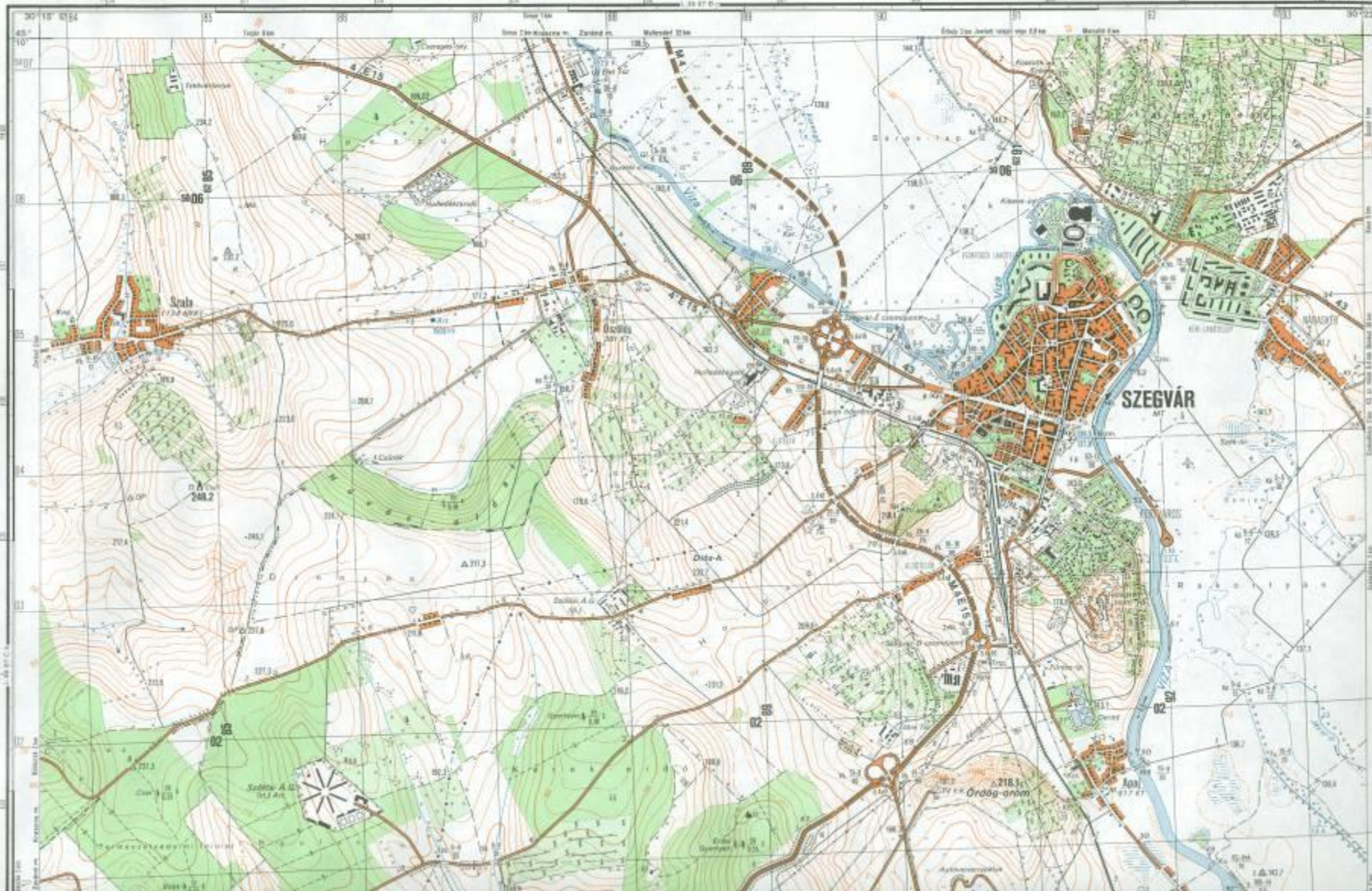
1942. évi koordináta-rendszer

MAGYARORSZÁG: Krasznai m., Zarándi m.

MAGYAR NÉPHADSEREG VEZÉRKÁRA
SZEGVÁR

301 12-36-097-41 88

OKTATÓTÉRKÉP
L-36-97-D-a

1942. évi koordináta-rendszer

MAGYARORSZÁG: Kraszna m., Zaránd m.

MAGYAR NÉPHADSEREG VEZÉRKÁRA

L-36-97-D (SZEGVÁR)

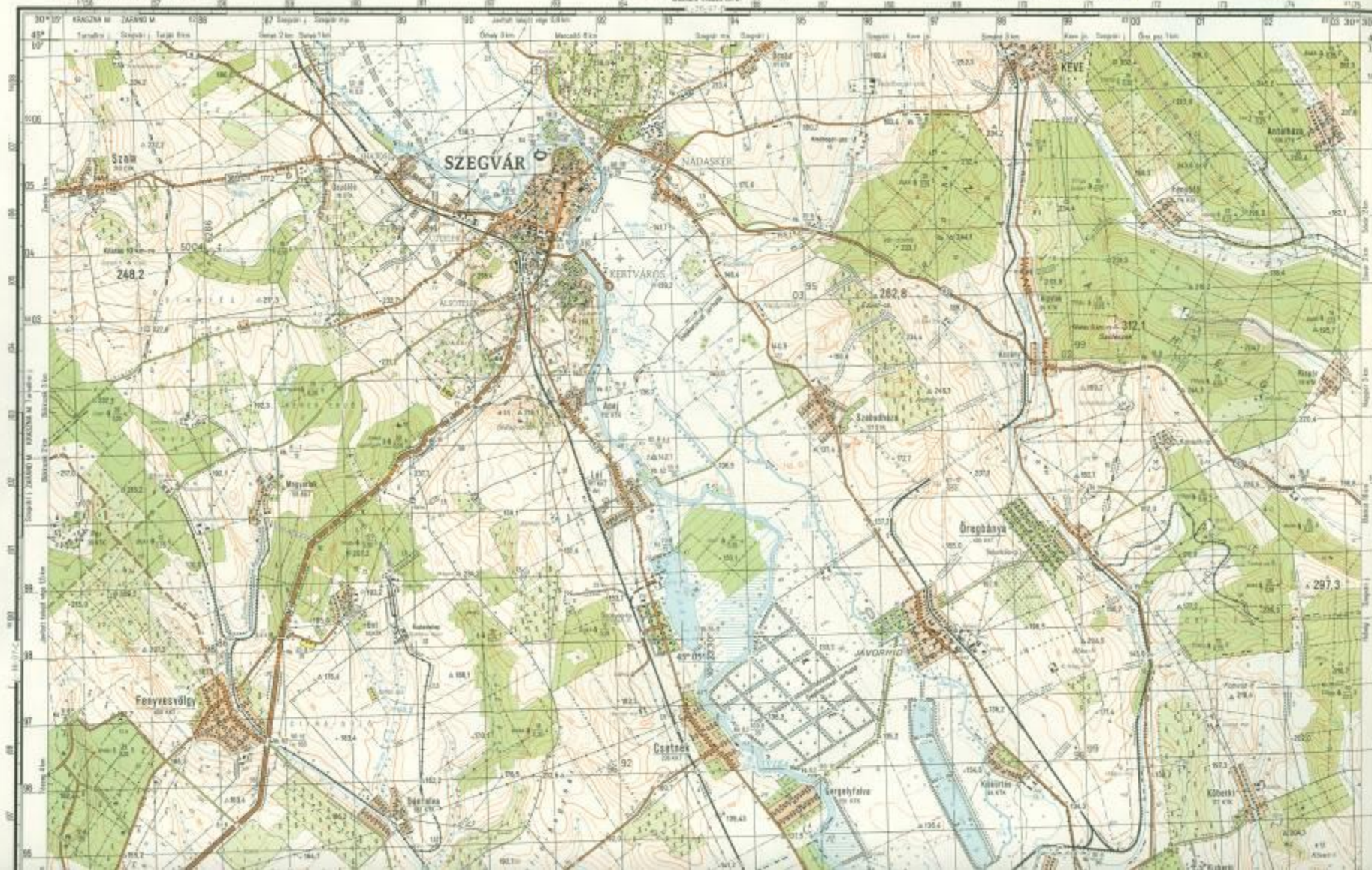
Méret: 1:50 000

MADTÖRTÉNETI TÉRKEPTÁR
Számjegyzék szám: 7774f

2006. 05. 10. nsp

B XVC 1188

OKTATÓTÉRKEP

1942. évi koordináta-rendszer
MAGYARORSZÁG: Krasznai, Zarándi n.
AUSZTRIA: Burgenland

MAGYAR NÉPHADSEREG VEZÉRKARA

L-36-97 (SZEGVÁR)

Méret: 1:50 000

HADTÖRTÉNETI TÉRKÉPTÁR

Szervezési nyilvántartási szám: 44420

2006. IV. 05. hó 10. nap

B X V C 11

OKTATÓTÉRRÉP

1942-évi koordináta-rendszer
MAGYARORSZÁG: Kassa m., Zaránd m.
AUSZTRIA: Burgenland, Trais

MAGYAR NÉPHADSEREG VEZÉRKÁRA
SZEGVÁR

HADTÖRTÉNETI TÉRKÉPTÁR
Szerzőnév: TTT23

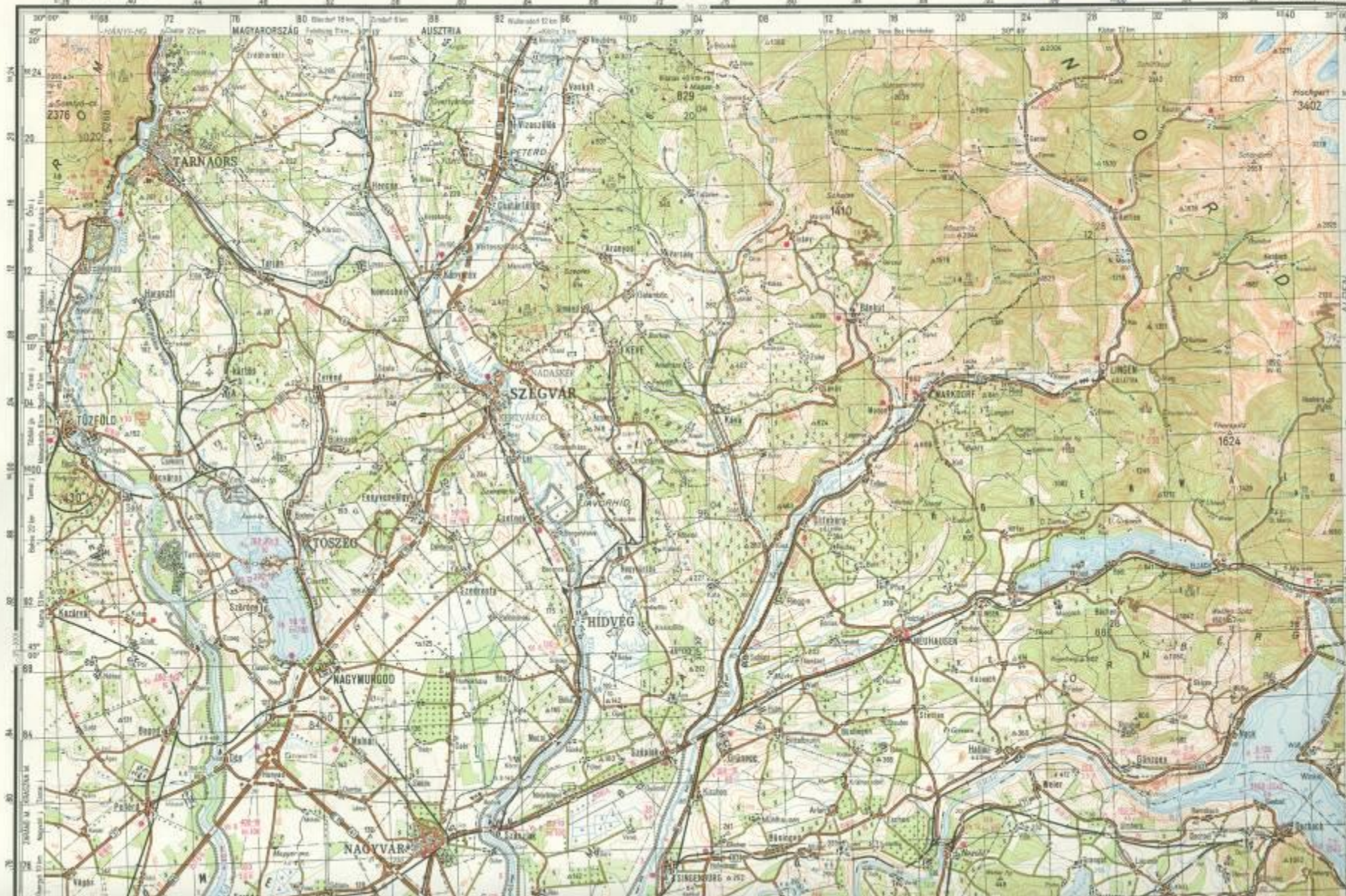
B XV C 119

GAZDASÁG

206. 25. 10. 100

L-36-XXV

Második kiadás 1931

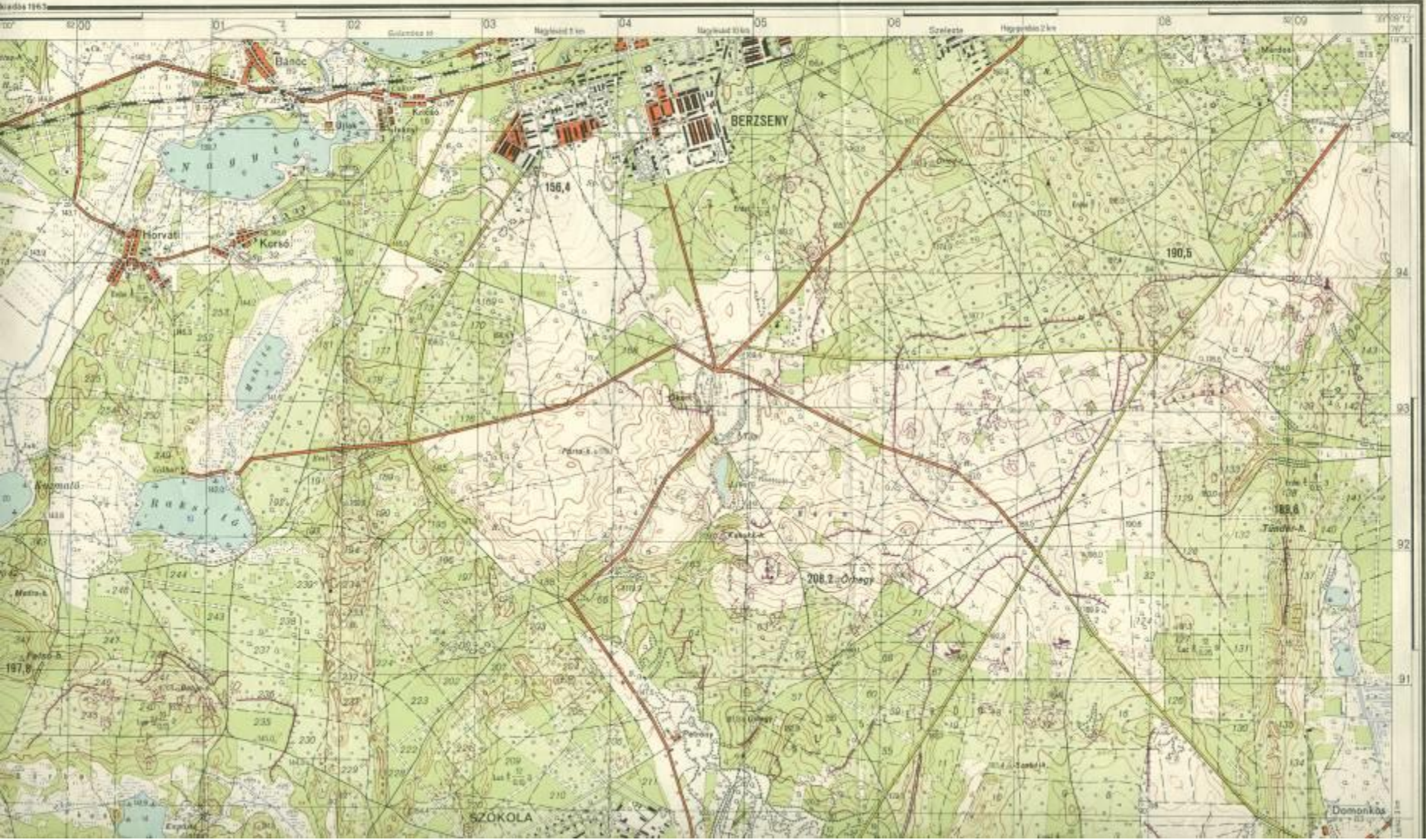
HADUDOMANYI
TERKEPIAR
1964. 26599

Szonjelenésben 1942-ben elfogadott
koordinátarendszer
MAGYAR NÉPKÖZTARSASÁG
IRJÁN M.
Műve 1963.

MAGYAR NÉPHADSEREK VEZÉRKARA
T-34-96-B-a (BERZSENY)

B XV c 1191

OKTATÓTÉRKÉP
(AZ UKA-61. SEGÉDLETHEZ)

MÁGYAR NÉPHADSEREG VEZÉRKARA
L-36-97-D-a (SZEGVÁR)
Mészáros 1988 (97)

Bxvc 1186

ÖNTATÓTERVEZÉS

MÁGYARORSZÁG

SZEGVÁR
NÁDASKÉR

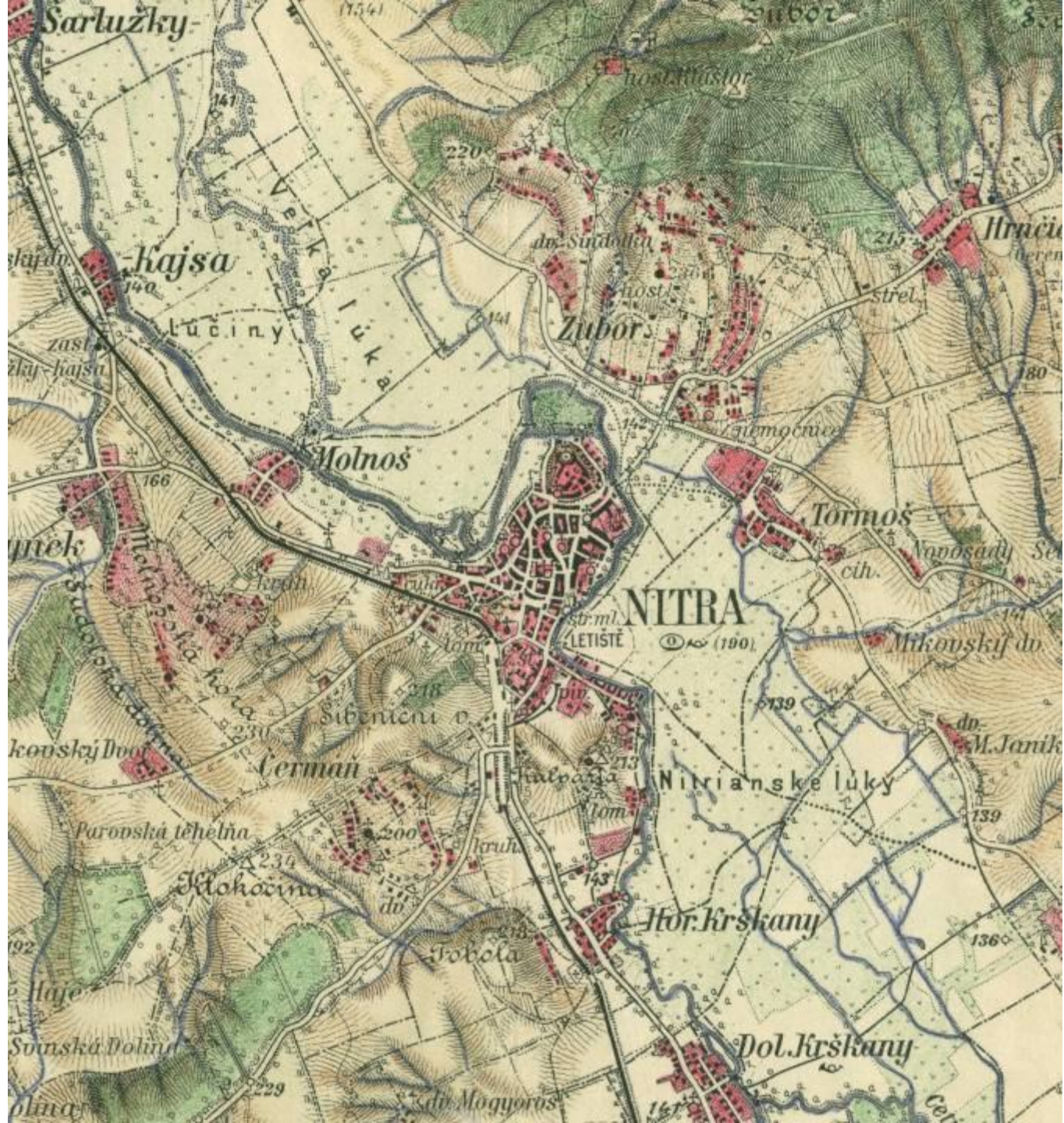
Szécsény
Nádaskér
Szegvár

VÍZNYELŐK

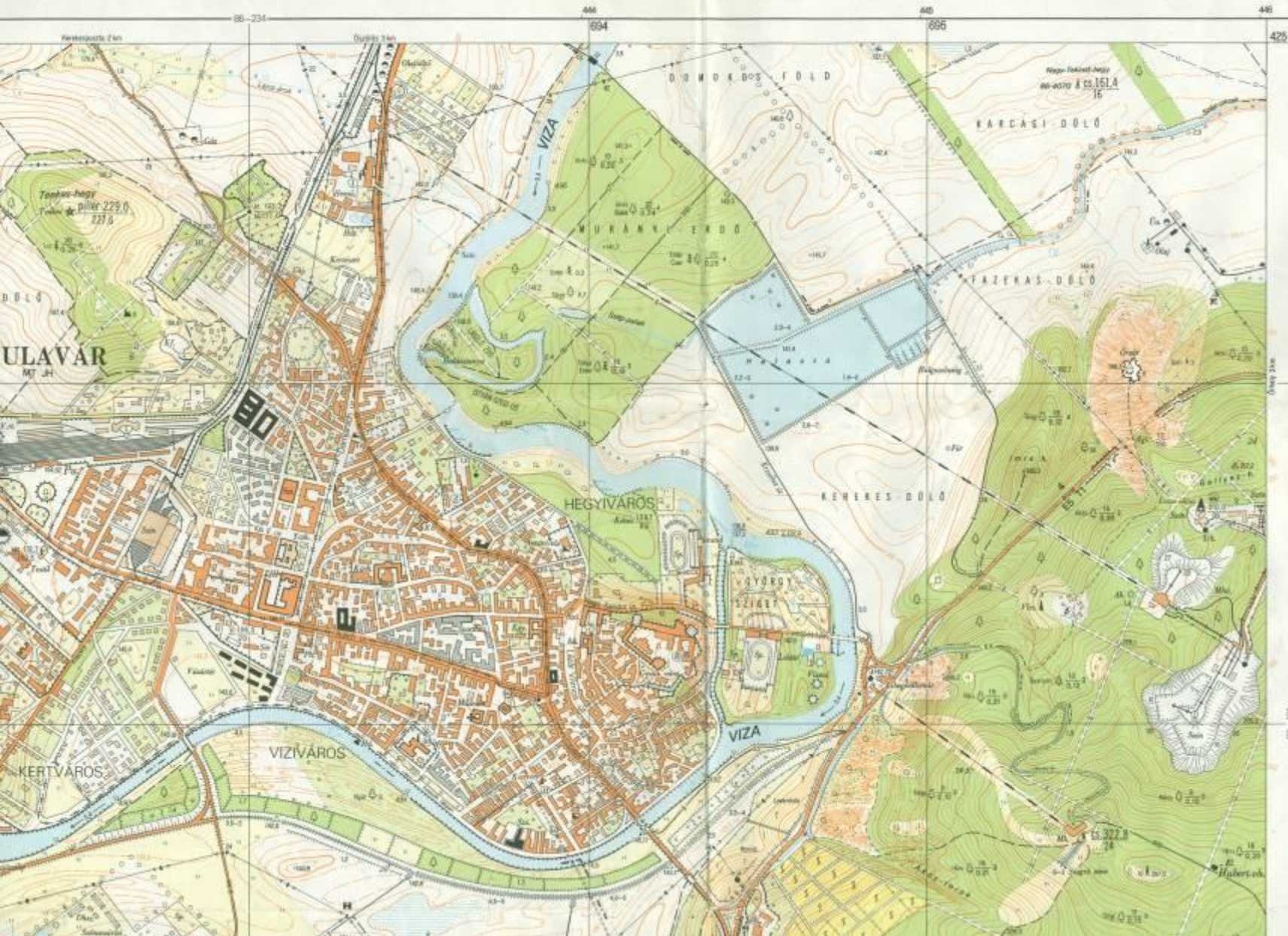
1:50,000

- ZARAND MEGYE
- 1 Gyulavár
 - 2 Gyulavári járás
 - 3 Kács
 - 4 Nádasszentgyörgy
 - 5 Bókai
 - 6 Gergely
- PLUS MEGYE
- 1 Buda járás
 - 2 Bakony

Feljött eredeti ábrák

1	2
3	4

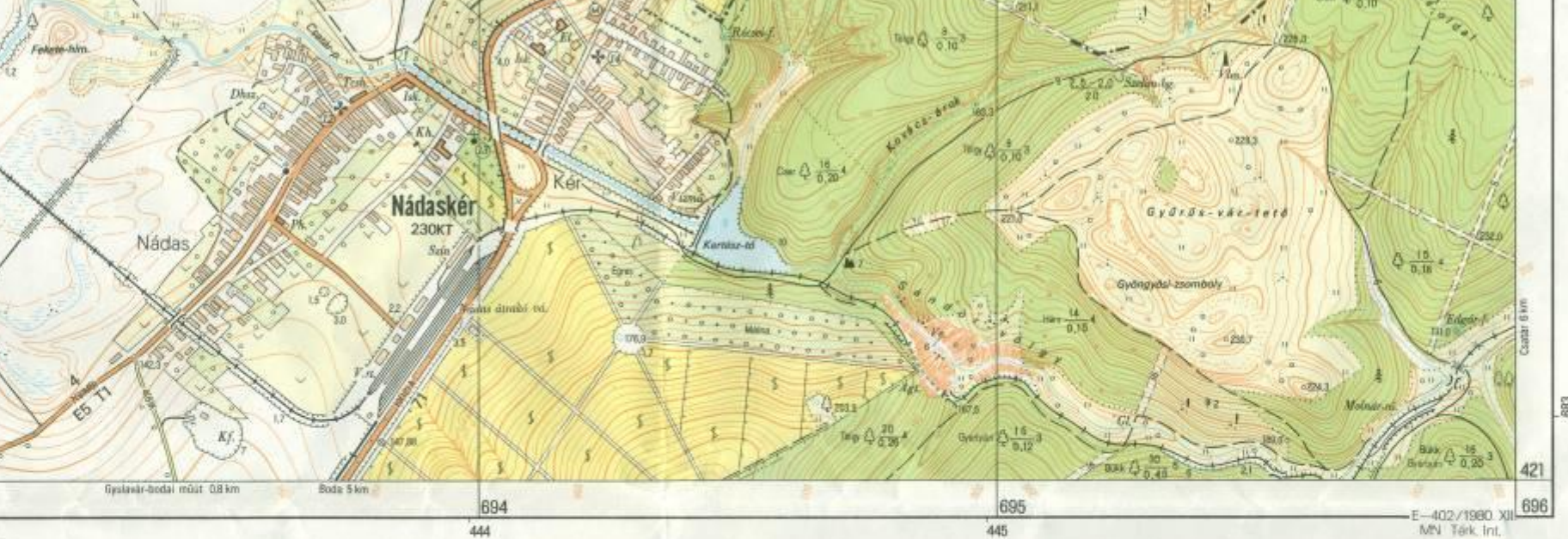
1. 207-431
2. 207-432
3. 207-433
4. 207-434

Megjegyzés

1. A keskeny kúriák szórma a szatmargráfiai területen felkutatott vonatkozású emlékek jelölék.

2. Víznyomok és magasságjelzőpontok, valamint ábratartományok számszámok magasság és egyéb adatok.

①	Mt 1196,5
	38
②	171,5
	22
③	158,3
	12
④	Mt 219,1
	192,31
⑤	s.a. 186,1
	26
⑥	s.a. 172,3
	27
⑦	185,4/182,2

Felújította és az EOTR-be átdolgozta a Kartográfiai Vállalat 1979-ben.
 A felújítás helyszíni munkáit végezte: Szabó Ferenc topográfus.
 A tisztázati rajtot készítette: Rajz Éva kartográfus.
 Sokszorosította az MN Térképészeti Intézet 1980-ban.

Számó		Bokros gyümölcsös, vagy végyes gyümölcsös és dísznövény fáskóla
Rus		Fiatalfás erdő, fáskóla, erdőbeterény
Komló		Sűrű bokor
Egyéb bokros jellegű ipari növény		Erős
Veteményeskert		Étészövény, bokrosor
Szőlő		Ritka fásor
Füves terület		Sűrű fásor
Díszkertek és parkok		Kedélyes erdőszv., merővedő erdőszv.
Sás és nád		Facsaport
Gyümölcsös		Egyedül álló bokor
		Járható víznyós terület
		Járhatatlan víznyós terület

	Főszímvonal és magassági értéke
	Alapszímvonal és magassági értéke
	Felületi szímvonal
	Kiegészítő szímvonal
	Mesterséges terasz, teraszpécs
	Vízmosások (horhosok)
	Skizlat

Fontosabb rövidítések:

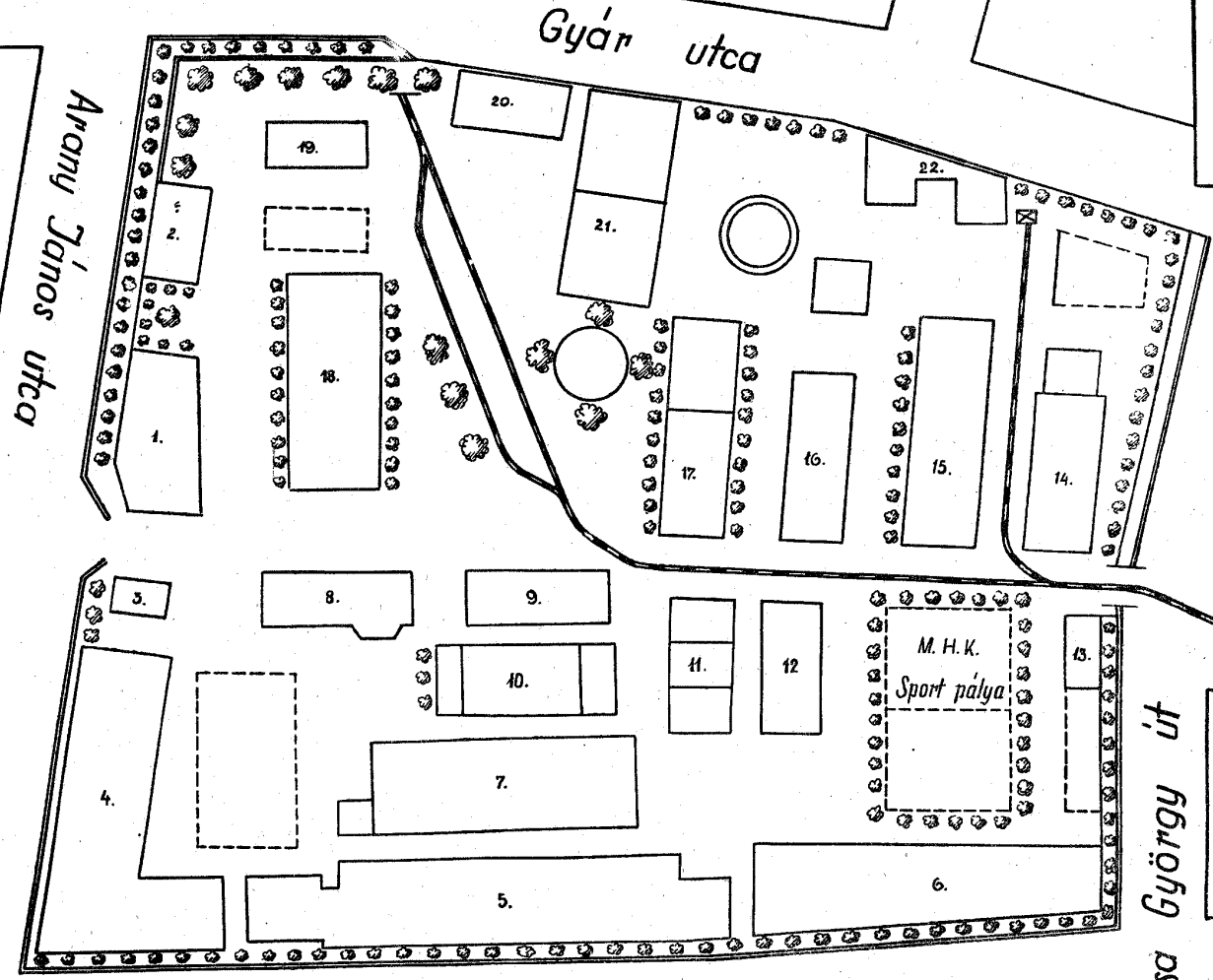
ab. ab.	Ablak	Hgl.	Hidrogébusz	Tszk.	Tanácskóza
A.	Agrár	H.	Homok	-Úny.	Tanya
a. s.	Ajta, ajtó szele	Hk.	Iskola	Vá.	Vasútközmű
Art.	Artészó	K.	Képcs	F.m.	Vasúti megálló
A B B M	Aszfalt, beton, bitumen, makadám	kk. k.	Kereszt	Zs.	Zsúlp
A. G.	Állami Gazdaság	Kf.	Kőfejtő	FT	Fővárosi tanács
Bp., ly.	Barlang	k. k.	Középe	FKT	Fővárosi kerületi tanács
C.	Ciszterna	K., k.	Kút	MT	Megyei tanács
-CS.	Csúcs	kb. kb.	Küszöb	MVT	Megyei városi tanács
l. l.	Csúcs, felső szél, tető	Ó.	Olaj	VT	Városi tanács
ts. fcs.	Falicsap	Ö., ü.	Órház	JH	Járési hivatal
Énd., -end.	Emlékmű	Pk.	Postahívatal	VKK	Városkörnyék-központ
Ék.	Erdőhívatal	Pk., -pa.	Pályaudvar	NKT	Nagyközségi tanács
g. gb.	Gomb, gömb	R.	Rom	NKKT	Nagyközségi községi tanács
		S.	Szó	KT	Községi tanács
		Sz., -sp.	Sportpálya	KKT	Községi községi tanács

Ára: 10,-Ft

GYAKORLÓ TÉRKÉP

N. ÜZEM

MÉRTÉK: 1:750.

1 sz. épület

2 sz. "

3 sz. "

4 sz. "

5 sz. "

6 sz. "

7 sz. "

8 sz. "

9 sz. "

10 sz. "

11 sz. "

12 sz. "

13 sz. "

14 sz. "

15 sz. "

16 sz. "

17 sz. "

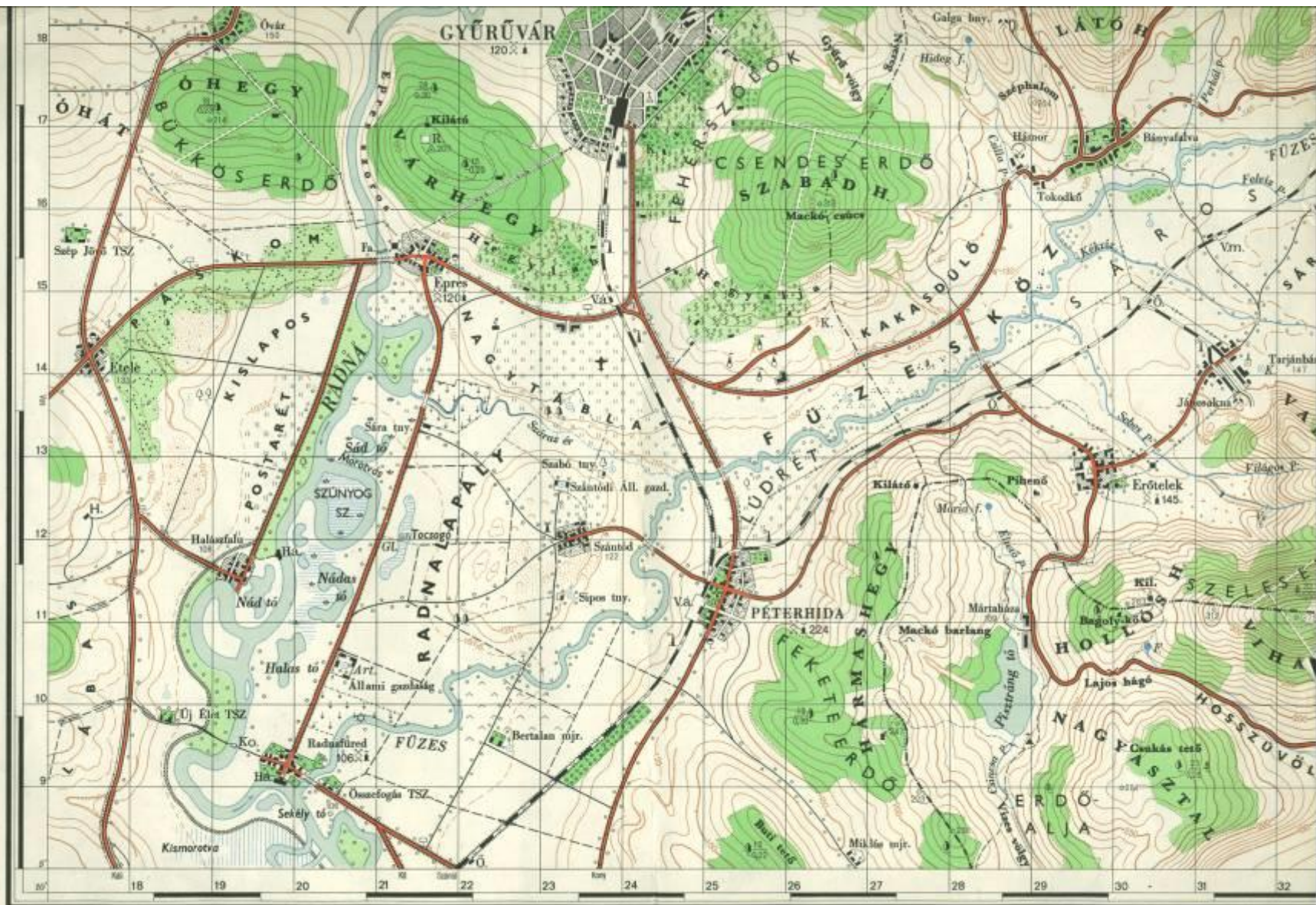
18 sz. "

19 sz. "

20 sz. "

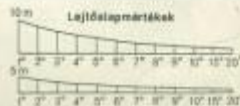
21 sz. "

22 sz. "

ÁLTALÁNOS ISKOLAI OKTATÓ TÉRKÉP-RÉSZLET

AZ OKTATÁSI MINISZTER 842/852-62/1955. V. SZ. ALATT
ÁLTALÁNOS ISKOLAI HASZNÁLATRA ENGEDÉLYEZTE.

ADAMCSÉNYI ÉS FŐVÉRTÉK
FÜSI LAJOS

TÉRKÉPJELEK

I. Települések és lakóépületek

Városi település

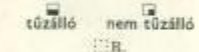
Falusi település

Szétszórt település (tanyák)

Háztömb

Egyes házak

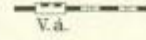
Rom

II. Tájékozódásra alkalmas fontosabb tereptárgyak

- Útjelző tábla
- Kilométeroszlop
- Vasúti jelző, szemafor
- Kereszt, képoszlop
- Kápolna
- Templom
- Emlékmű
- Erdőórház
- Toronyjellegű építmény
- Temető
- Tájékoztató egyedül álló fa
- Tájékozódásra alkalmas egyes bokrok

III. Közlekedés

Vasút állomással:
1. háromvágányú (I. oszt. állomás)

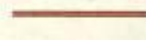
2. kétvágányú (II. oszt. állomás)

3. egyvágányú (III. oszt. állomás)

Gépkocsi-főút (autósztráda)

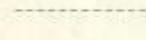
Tokéletesített (I. oszt.) műút

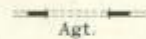
Műút

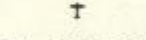
Talaj- (kocsi-) út

Gyalogút

Alagút

Repülőtér

IV. Híradási és elektromos vezetékek

Villanytelep

Rádióállomás

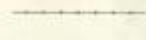
Táviróhivatal

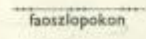
Távbeszélőhivatal

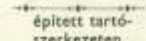
Meteorológiai állomás

Híradó- (táviró- és távbeszélő-) vezeték

Nagyfeszültségű villanyvezeték

Nagyfeszültségű villanyvezeték

épített tartószerkezeten

V. Ipari és mezőgazdasági tereptárgyak

- Működő bánya
- Felhagyott bánya
- Hasznos ásványok lelőhelye
- Kőolaj-, gáz-fűrótorony
- Benzinkút, töltőállomás
- Gyár kéménnyel
- Vízimalom
- Szélmalom

VI. Vízrajz

- Folyó, patak
- Bűvópatak
- Gázló
- Komp
- Kishíd
- Fahíd
- Kő- és vasbetonhíd
- Fémhíd
- Há. Kikötő (hajóállomás)
- Csatorna: 10 m-nél szélesebb
- Csatorna: 3 m-nél keskenyebb
- Mesterséges töltés
- Duzzasztógát
- Zsilip
- Vízesés
- Kút
- Artéziskút
- Gémeskút
- Forrás
- Mocsár, járhatatlan (náddal)
- Mocsár, járható

VII. Talajfélések és növénytakarók

- Túrás terület
- Homokos terület
- Buckás terület
- Kavicsos terület
- Köves terület
- Szikes terület, járhatatlan
- Szikes terület, járható
- Erdő, tűlevelű
- Erdő, lomblevelű
- Erdő, vegyes
- Mezővédő erdőszáv
- Erdőátvágás (nyiladék)
- Sűrű bozót
- Park
- Gyümölcsös
- Veteményeskert
- Szőlő
- Rizs
- Rét
- Legelő

VIII. Határok és kerítések

- Országhatár
- Megyehatár
- Járáshatár
- Kő-, beton-v. téglafal, 1 m-nél magasabb
- Kő-, beton-v. téglafal, 1 m-nél alacsonyabb
- Fakerítés
- Sövény- és fonott kerítés
- Tüskés drótkerítés

IX. Domborzatrajz

- Alapszintvonal
- Vastagított szintvonal, eséstűske
- Hígó
- Magassági pont
- Háromszögelési pont
- Gödör
- Halom
- Bárgy

Füsi Lajos

- 1920. május 26, Győr
- Szeged, Földrajz szak (Kolozsvár?)
- Háború, hadifogság
- MM, földgömb, Turner (Főv. Neon)
 - Nincs a VGM-ben!
- Térképtudományi Tanszék 1954–1980?
- Tihany
- 1999. június 28, Debrecen, temetés

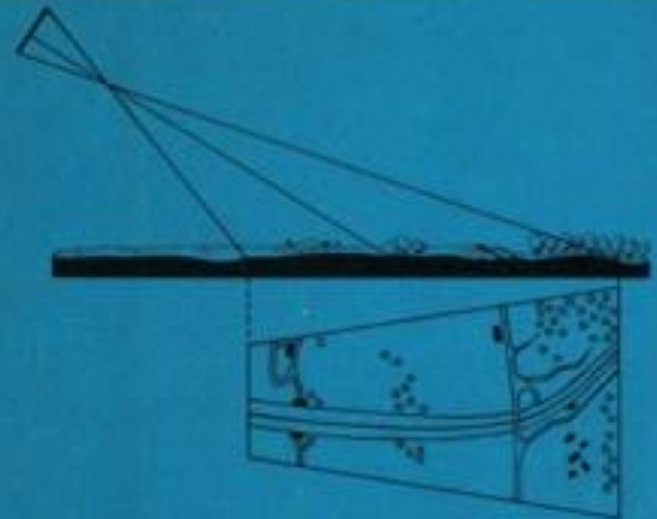

Földrajsszakköri füzetek
1.

Dr. Füsi Lajos
**Segítőtársunk,
a térkép**

Földrajsszakköri füzetek
2.

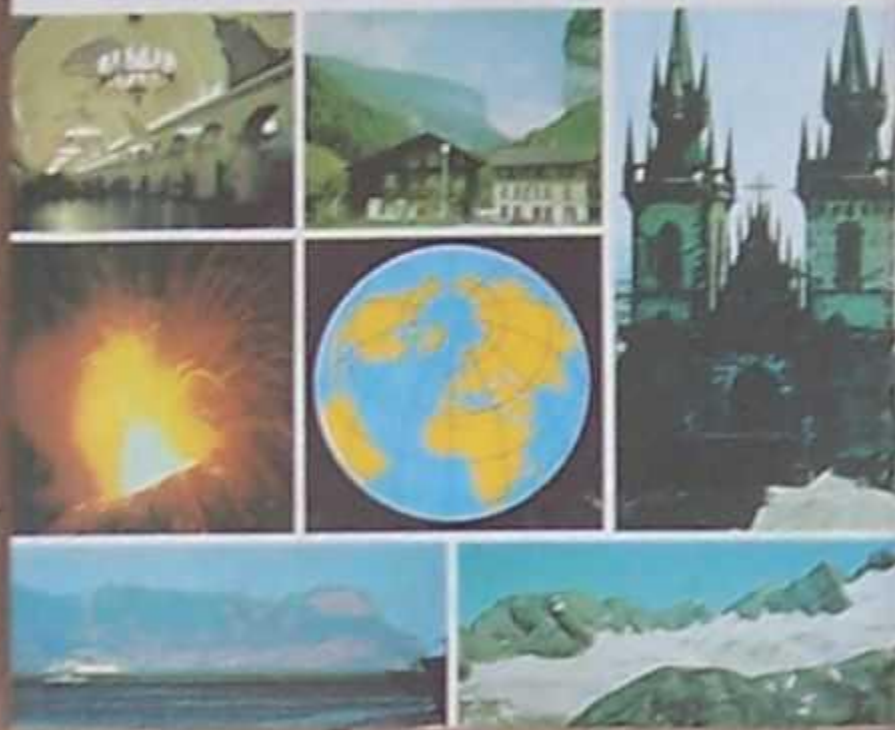
Dr. Füsi Lajos
**A térkép
és használata**

Általános iskola

dr. Fűsi Lajos • dr. Mészáros Rezsóné • Nagy Károlyné
Tóth Ágnes • Vizvári Albertné

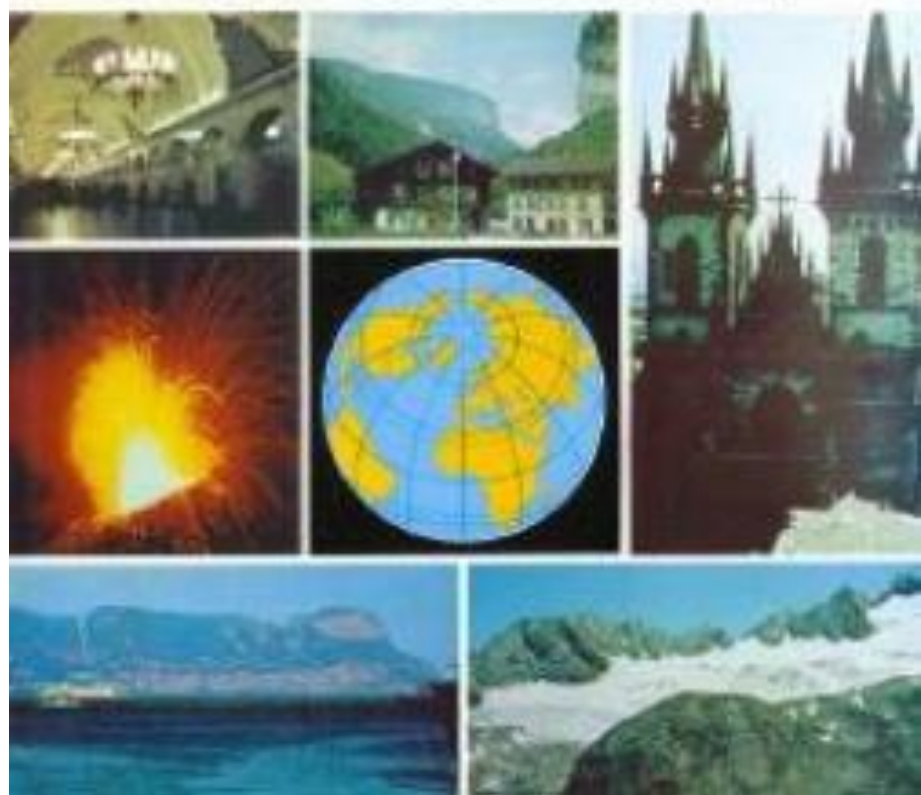
FÖLDRAJZ 7.

Osnovna škola

Dr. Fűsi Lajos - Dr. Mészáros Rezsóné - Nagy Károlyné
Tóth Ágnes - Vizvári Albertné

ZEMLJOPIS 7

BASKA

ZALAKALAP

TAROLCA

KESZTHELY

FÜRED

HÉVIZ-SZILÁRHELY

HÉVIZ-FÜRED

ALSÓPÁHON

SÁRMÉLLER

NEMESVITA

AKESZLA

NYÁPÁNY

NEMES-EVLACS

KAPTAN-TÓTI

NEMES-FÜREDERME

BALINCSENY-PALAS

ZALFÖLD

B. BERÉNY

B. SZTYÓRGY

VÖRS

B. KERESZTOR

B. UJLAK

KÉTHELY

SANDOR TIZ

FÜNYÖD

TINÓI

FÜNYÖD

MOLLÁD

B. PENYVES

BELA TIZ

